

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **D. V.**, zast. advokátem Mgr. Ondřejem Múkou, se sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2, proti žalovanému: **Finanční arbitr**, se sídlem Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Af 14/2019 - 24,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Af 14/2019 - 24, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.1.2019 č. j. FA/SR/ZP/1252/2018-16, kterým byly zamítnuty námitky stěžovatele proti usnesení žalovaného ze dne 9. 11. 2018, č. j. FA/SR/ZO/1252/2018 - 12, a toto usnesení bylo potvrzeno. Předmětným usnesením žalovaný rozhodl o zastavení řízení podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“).

II. Rozhodnutí městského soudu

[2] Městský soud žalobu odmítl pro nedostatek podmínek řízení podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně uvedl, že žaloba byla podána advokátem Mgr. Ondřejem Múkou, aniž by však tento advokát předložil plnou moc k zastupování stěžovatele. Dne 12. 4. 2019 městský soud jmenovaného Mgr. Múku vyzval, aby ve lhůtě 7 dnů předložil řádnou plnou

moc prokazující jeho zmocnění k zastupování. Mgr. Múka požádal dopisem ze dne 23. 4. 2019 o prodloužení lhůty k doplnění plné moci, tu však ani do 18. 6. 2019 nepředložil. Městský soud proto – aniž by vyzýval přímo stěžovatele (k tomu srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2019, č. j. 6 As 405/2017 – 33, publ. pod č. 3860/2019 Sb. NSS) – žalobu odmítl.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby podal stěžovatel kasační stížnost, v níž namítal, že prostřednictvím svého zástupce městskému soudu předložil plnou moc, která však nebyla uznána jako dostačující. Stěžovatel se domnívá, že to bylo z toho důvodu, že mezi procesními předpisy uvedenými v plné moci chyběla výslovná zmínka o zmocnění k zastupování též v rozsahu s. ř. s. K otázce, zda je nutné předložit speciální plnou moc pro zastupování ve správním soudnictví, se již přitom vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 1. 2019, č. j. 6 Afs 342/2018 - 29, kde mj. posuzoval znění plné moci pro advokáta Mgr. Krutinu, jež byla takřka totožná jako plná moc předložená v nynějším řízení. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že se jedná o generální plnou moc a že vyzývat k doložení speciální plné moci by bylo přehnaně formalistické. Městský soud tak postupoval v rozporu s citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, aniž by tento rozpor nějak zdůvodnil. Pro odmítnutí žaloby tak nebyly naplněny zákonné předpoklady.

[4] Na základě uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti blíže nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné. Poté přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[7] Kasační stížnost **je důvodná**.

[8] Podstatou posouzení nyní řešené věci je zodpovězení otázky, zda stěžovatel, resp. jeho zástupce v řízení před městským soudem předložil řádnou plnou moc pro zastupování v řízení před správními soudy, anebo nikoli.

[9] Úvodem Nejvyšší správní soud předesílá, že touto otázkou se musel rovněž zabývat sám v souvislosti s posouzením splnění podmínek řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel podal kasační stížnost, k níž nepřipojil žádnou plnou moc; Nejvyšší správní soud jej proto obratem (tj. dříve, než měl k dispozici spis městského soudu) usnesením ze dne 10. 7. 2019, č. j. 5 Afs 207/2019 - 7, vyzval, aby předložil plnou moc udělenou advokátovi – Mgr.

pokračování

Ondřeji Múkovi. Stěžovatel na tuto výzvu reagoval tak, že plnou moc předložil v řízení před městským soudem, přičemž podle praxe Nejvyššího správního soudu je tato plná moc postačující. Zdůraznil také, že právě znění plné moci je důvodem odmítnutí žaloby městským soudem. Nejvyšší správní soud stěžovatele k doložení plné moci opakovaně nevyzýval a vyčkal na předložení soudního spisu ze strany městského soudu, aby z něj mohl existenci zastoupení ověřit. Posouzení splnění podmínky povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti totiž spadá fakticky v jedno s posouzením samotného merita věci – tedy důvodností odmítnutí žaloby.

[10] Ze soudního spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že právní zástupce stěžovatele současně s podáním žaloby předložil i plnou moc ze dne 13. 3. 2017 podepsanou stěžovatelem. V této plné moci stěžovatel zmocňuje Mgr. Ondřeje Múku, aby jej „*ve věci uplatnění nevypořádaných práv vůči České pojišťovně, a.s. [...] včetně případných práv na vydání bezdůvodného obohacení vzniklého v důsledku jejich neplatnosti nebo neplatnosti jejich části a při jednání souvisejících bez omezení zastupoval, aby vykonával veškerá právní jednání s tím související, přijímal doručované písemnosti, podával návrhy a žádosti, uzavíral smíry a narovnání, uznával uplatněné nároky, vzdával se nároků, podával opravné prostředky, námitky nebo rozklad a vzdával se jich, vymáhal nároky, plnění nároků přijímal, jejich plnění potvrzoval, to vše i tehdy, když je podle právních předpisů zapotřebí zvláštní plné moci.*“ Tuto plnou moc stěžovatel udělil „*i v rozsahu práv a povinností podle trestního řádu, občanského soudního řádu, správního řádu a zákoníku práce.*“

[11] S ohledem na uvedené je předně nutné odmítnout příkrý závěr městského soudu, že stěžovatel (jeho zástupce) nepředložil plnou moc. Ta byla nepochybně předložena. Následně proto Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení znění této plné moci.

[12] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že znění plné moci (existenci a rozsah zmocnění) je nutné posuzovat „*ve prospěch zastoupení*“, pokud tomu její text a jednání účastníka vůči soudu přímo neodporují. V pochybnostech nad obsahem či rozsahem plné moci je tedy „*vždy na místě položit si otázku, jakým úmyslem byli zmocnitel a zmocněnec vedeni při sepisování plné moci, a vážit, zda třeba užití nepřiliš vhodně volených slov – nebo naopak nepřítomnost konkrétního slovního spojení – svědčí skutečně o vůli stran omezit plnou moc, či zda jde spíše o projev nedostatečné pečlivosti stran či důsledek používání předtisknutých formulářů plné moci*“; v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, č. j. 8 Azs 16/2007 - 158, publ. pod č. 1811/2009 Sb. NSS. Tato základní východiska se nepochybně uplatní i v nyní projednávané věci.

[13] Navzdory tomu, že citovaná plná moc výslovně nezmiňuje též zmocnění v rozsahu soudního řádu správního, Nejvyšší správní soud ji hodnotí jako řádnou i pro řízení ve správním soudnictví. S ohledem na znění a šíři zmocnění je totiž zřejmé, že jde o generální plnou moc, a to s věcným vymezením rozsahu zmocnění – viz zejm. její úvodní dikce: „*ve věci uplatnění nevypořádaných práv vůči České pojišťovně, a.s.*“. Z tohoto věcného vymezení lze důvodně usuzovat na to, že předmětná plná moc zástupce opravňuje k zastupování stěžovatele ve všech záležitostech souvisejících s uplatněním jeho práv vůči České pojišťovně, mezi něž lze nepochybně řadit i řízení o správní žalobě proti rozhodnutí Finančního arbitra ve věci návrhu na vydání bezdůvodného obohacení vůči České

pojišťovně, a.s., vč. následného řízení o kasační stížnosti. Předmětnou plnou moc podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze vykládat tím způsobem, že by snad měla být omezena jen na určité procesní předpisy se záměrem vyloučit zmocnění v rozsahu soudního řádu správního.

[14] Ostatně plnou mocí takřka totožného znění se již jednou zabýval šestý senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 16. 1. 2019, č. j. 6 Afs 342/2018 - 29. V tomto rozsudku šestý senát uvedl, že předmětná plná moc je zjevně plnou mocí generální, přičemž by bylo přehnaně formalistické vyzývat žalobce k doložení plné moci speciálně pro řízení ve správním soudnictví. Pátý senát Nejvyššího správního soudu tento názor rovněž sdílí a doplňuje, že obě plné moci zjevně vycházejí z totožného formuláře, i když byly uděleny pro různé advokáty – a to Mgr. Ondřeje Múku a Mgr. Miroslava Krutinu (jmenovaní advokáti spolu patrně spolupracují, jak lze odvodit nejen ze znění obou plných mocí, ale i z totožnosti jejich sídla).

[15] Lze proto shrnout, že stěžovatel, resp. jeho zástupce (Mgr. Múka), předložil generální plnou moc, která dopadala i na řízení před městským soudem; ten proto stěžovatele vůbec neměl vyzývat k předložení řádné (zvláštní) plné moci.

[16] Nejvyšší správní soud k tomu ještě na okraj dodává, že v postupu městského soudu ve vztahu k předmětné plné moci nepřehlédl i další pochybení. Stěžovatel, resp. jeho zástupce byl k předložení plné moci vyzván pouhým přípisem ze dne 12. 4. 2019, č. j. 8 Af 14/2019 - 19, aniž by byl poučen o následku nepředložení vyžadované plné moci, tj. o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Odmítl-li městský soud za této situace (tj. bez předchozího poučení) žalobu, postupoval vadně i v tomto ohledu a porušil právo stěžovatele na spravedlivý proces; k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2010, č. j. 6 Ads 187/2009 - 85.

V. Závěr a náklady řízení

[17] Ve světle výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že shledal kasační stížnost důvodnou, a proto napadené usnesení městského soudu s odkazem na § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[18] V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). To znamená, že přihlédne k plné moci ze dne 13. 3. 2017 předložené stěžovatelem jako k řádné plné moci i pro řízení ve správním soudnictví a – v případě splnění ostatních podmínek řízení – na základě podané žaloby věcně přezkoumá napadené rozhodnutí žalovaného.

[19] V novém rozhodnutí rozhodne městský soud rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 16. září 2019

pokračování

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu